

Arrels d'una tradició: La música a Puig-reig al segle XX

Puig-reig sempre ha estat un poble actiu en l'àmbit musical i sobretot amb un gran renom arreu de Catalunya, conegut sobretot pels famosos directors Josep Pons, Sergi Cuenca i la Coral Polifònica de Puig-reig. Això, al costat dels meus vincles personals amb la música em van fer decidir a escollir aquest tema per al meu treball de recerca. El meu interès s'ha centrat en aprofundir més sobre aquelles persones, que tot i ser uns grans músics, han restat en l'anonimat posant una empremta en la tradició musical de Puig-reig, i no se'ls ha donat tanta importància com els músics mencionats anteriorment. D'aquesta manera, el meu treball servirà perquè quan malauradament ells ja no hi siguin, les seves fabuloses històries puguin ser conegudes pels futurs músics del poble de Puig-reig.

El treball està estructurat en quatre parts: en la primera he cregut convenient, per introduir el tema, fer un petit esbós de la situació històrica del poble durant la primera meitat del segle XX, on Puig-reig creix a remolc de la puixança de les colònies. En

aquella època hi havia hagut dues orquestres fixes, tres cafès i unes quantes bodegues de vi. També diverses colònies tenien teatre, grups de caramelles, etc.; la segona part del treball, és un recull d'entrevistes formulades a personatges d'aquesta generació.

El primer entrevistat, Jaume Conangla i Canals, parla de la tradició musical de la seva família, que arrenca del seu pare Josep Conangla i Escudé, i com s'ha anat transmetent a través de la seva descendència. La segona entrevista és a Floreal Riu i Climent que ha parlat del seu pare Joan Riu i Call, fundador de l'*Orquestrina Rius* i iniciador en la música del director d'orquestra Josep Pons. El tercer entrevistat ha estat en Mateu Cardona, membre de la *Cobla Orquestra Principal Alt Llobregat*, director de la *Societat Coral la Unió de Puig-reig*, compositor de peces inèdites i mestre en els inicis musicals de Sergi Cuenca. El quart ha estat Enric Freixa i Pintó, continuador de la feina feta a la *Cobla Orquestra Principal Alt Llobregat* en l'*Orquestra Rosaleda*, a més de ser component

d'altres orquestres i cobles de la Catalunya central. I finalment el cinquè i últim entrevistat és Ramon Noguera i Subirà, actual director de la *Coral Polifònica de Puig-reig* i de l'*Orquestra de l'Escola Municipal de Música de Puig-reig*.

La tercera part, és una petita tria de les històries i anècdotes dels conjunts instrumentals o vocals dels quals formaven part els entrevistats. L'*Orquestrina Rius* va néixer l'any 1924, la *Societat Coral La Unió* ho feu l'any 1927, la *Cobla Orquestra Principal Alt Llobregat* després de la Guerra Civil i per acabar, la *Polifònica de Puig-reig*, l'any 1968. Aquesta última neix a la segona meitat del segle XX a diferència de les altres tres, però vaig creure convenient posar-ne una petita explicació a causa de la gran influència d'en Ramon Noguera (un dels entrevistats), director de la Coral i músic local influent en la primera meitat de Segle XX; i també perquè la Polifònica és un referent de la coneixença dels músics de Puig-reig arreu de Catalunya i del món.

Els tres primers conjunts musicals han format part de la història del poble de Puig-reig, però la majoria de gent jove no en té cap coneixença. En el seu moment, les seves peces musicals van servir per animar les festes dels difícils anys de la postguerra tant de Puig-reig com dels pobles de la rodalia, però tala com explico en el treball, el seu llegat més important ha estat la passió per la música que han heretat molts joves del nostre poble al llarg del segle XX, que ha culminat amb els èxits personals i musicals d'alguns d'ells i amb el reconeixement mundial de la Polifònica.

Per concloure el treball, presento un recull d'algunes partitures inèdites d'aquests personatges trobades en algun arxiu o bé obtingudes gràcies als seus familiars, algunes de les quals són originals dels personatges tractats, i altres són obres que havien interpretat. Entre elles destaquen: la sardana Puig-reigenca (1958), sardanes i valsos de caramelles i 5 sardanes de Josep Conangla.

Cal remarcar que pràcticament no hi ha res escrit sobre aquests músics i he elaborat el treball



Quinteto Rius acompanyant caramelles al poble de Puig-reig. ARXIU: FLOREAL RIU.



Quinteto Rius actuant al cafè de la colònia Manent. ARXIU: FLOREAL RIU.



Cobla orquestra Principal Alt Llobregat. Santuari la Salut, 1949. ARXIU: ENRIC FREIXA.

fonamentalment a base d'entrevistes. Crec que ha quedat reflectida la idea que Puig-reig és un poble molt arrelat a la tradició musical, ple d'entranyables personatges que han dedicat gran part de la seva vida a la música. He tingut la sort de poder conèixer alguns d'aquests personatges que amb les seves històries, vivències i anècdotes m'han fet passar unes estones molt agradables i emotives, fins a tal punt, que he arribat a sentir-m'hi identificada.

Arran de totes aquestes trobades amb persones que tenen la música en el seu cor m'han fet adonar

que un músic no és una persona qualsevol, sinó que és una bona persona. També m'he adonat de la seva gran influència en el foment de la música al meu poble. L'estima per a la música que totes aquestes persones han portat a Puig-reig s'ha manifestat durant molts anys en la participació d'una gran majoria de gent del poble en les diferents corals. Amb totes les seves paraules puc deduir que el naixement de l'Escola Municipal de Música de Puig-reig, té molt a veure amb l'esperit musical que tots ells han contribuït a transmetre

al poble de Puig-reig. I de ben segur que, en el futur, alguns dels alumnes que d'ella n'han sortit contribuiran a la continuació d'aquest treball parlant dels músics del segle XXI.

AUTOR: MARTA SÀEZ VEAS

TUTOR: JOAQUIM PUIG RIERA

CENTRE: INSTITUT DE PUIG-REIG

Ctra. Sant Fruitós, 32 - bxs.

Tel. 93 821 45 90

Fax 93 821 45 91

08600 Berga

PLANA
a s s e s s o r i a s . l

[Vilà - Papereria i Oficina]



Material d'oficina
Material escolar
Mobles d'oficina
Informàtica
Regal

ofi
experts

Passeig de la Indústria 30 · 08600 Berga · tel. 93 8211848 · papvila@ofiexpert.es www.vilaoficines.cat